

Oatly Nederland heeft met veel interesse kennisgenomen van de “Contourenbrief verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken op basis van suikergehalte” en reageert langs deze weg op de consultatie.

Wij ondersteunen initiatieven die zijn ontworpen om de volksgezondheid te verbeteren door overgewicht en obesitas te bestrijden, zoals initiatieven die zich richten op een vermindering van de consumptie van HFSS-producten (hoog vet-, suiker- en zoutgehalte).

Er is relatief veel onderzoek gedaan op het gebied van belastingheffing op suiker gezoete dranken, vergeleken met andere instrumenten zoals subsidies voor gezond voedsel of regelgeving die de marketing van ongezond voedsel beperkt voor kinderen. Er zijn aanwijzingen dat door het invoeren van belastingen op suiker gezoete dranken, de productprijzen stijgen en hiermee de vraag vermindert, wat uiteindelijk resulteert in minder aankopen.^{1 2 3}

In de eerste plaats willen wij onze diepe bezorgdheid uiten over de bestaande verbruiksbelasting, die plantaardige alternatieven voor melk op dezelfde manier behandelt als limonade en andere dorstlessers. Dit is een onjuiste categorisering. Frisdranken en plantaardige alternatieven hebben totaal verschillende voedingswaarden en worden voor verschillende gelegenheden gebruikt. Plantaardige alternatieven voor melk worden bij dezelfde gelegenheden gebruikt als melk en zouden daarom, net als melk (en sojadranken), moeten worden vrijgesteld van de verbruiksbelasting.

Wij beschouwen de huidige verbruiksbelasting als verkeerd en oneerlijk omdat deze consumenten bestraft die geen melk of soja kunnen of willen consumeren, evenals de groeiende en dynamische plantaardige voedings- en drankenindustrie. Het belemmert de innovatie van nieuwe plantaardige alternatieven in Nederland. Het aanbod aan plantaardige alternatieven voor melk is aanzienlijk uitgebreid sinds het oorspronkelijke besluit in de jaren negentig om melk en sojadranken vrij te stellen van de verbruiksbelasting. Het belastingbeleid moet luisteren naar de voorkeuren van de consument en deze respecteren en rekening houden met de snelle groei van nieuwe plantaardige alternatieven, naast soja.⁴

Daarom juichen wij toe dat de ministeries in deze brief twee scenario's voorstellen, scenario I en II, waarbij een gelijkwaardig speelveld tussen melk, soja en andere plantaardige alternatieven voor melk wordt gecreëerd. Dit stemt ons hoopvol, maar we willen benadrukken dat we dringend meer duidelijkheid nodig hebben hoe er in de nabije toekomst zal worden omgegaan met de bestaande verbruiksbelasting, die de marktomstandigheden ernstig verstoort, aangezien dat nog steeds onduidelijk is.

Belangrijkste argumenten voor scenario I

Bij het vergelijken van de geschetste scenario's ondersteunen wij van harte zowel scenario I als scenario II, waarbij alle dranken zijn inbegrepen, behalve mineraalwater in scenario II. Wij zijn van mening dat deze scenario's de beste opties zijn op het gebied van gezondheidsdoelstellingen, haalbaarheid van de implementatie en acceptatie door zowel consumenten als producenten, wat essentieel is voor een soepele implementatie.

¹ <https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/publikationsdatabas/rapporter/2022/l-2022-nr-19---styrmedel-for-en-halsosam-livsmedelskonsumtion.pdf>

² <https://www.who.int/publications/i/item/9789240056299>

³ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240084995>

⁴ [Stop the lemonade tax on plant-based milk - Petities.nl](https://www.petities.nl)

Onze voorkeur voor scenario I en II zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- **De gedifferentieerde suikerbelasting moet toegepast worden op alle dranken die vrije suikers bevatten.** De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) beveelt een brede belastinggrondslag aan om te voorkomen dat ongewenste vervangingen worden gestimuleerd. Zelfs dranken zonder suiker of kunstmatig gezoete dranken moeten in aanmerking komen voor belastingheffing, aangezien er aanwijzingen zijn dat deze dranken het risico op nadelige gevolgen voor de gezondheid vergroten en productvervanging van deze dranken vermijden.⁵ De enige drank die de WHO aanbeveelt om geen belasting over te heffen, is ongezoet mineraalwater, aangezien het een gezonder drankalternatief is voor suiker gezoete dranken.⁶
- **De gedifferentieerde suikerbelasting moet toegepast worden op alle niet-alcoholische dranken, ongeacht of deze natuurlijke of toegevoegde suikers bevatten.** Dit sluit aan bij het advies van de Gezondheidsraad om zo min mogelijk suiker via dranken te consumeren. Of het nu gaat om natuurlijke suikers of toegevoegde suikers, vanuit gezondheidsperspectief gaat het om het totale suikergehalte. Dit komt omdat het lichaam suikers op dezelfde manier verwerkt, ongeacht of het natuurlijke of toegevoegde suikers zijn. Regelmatige consumptie van suiker gezoete dranken, waaronder frisdranken, gearomatiseerde melk, energiedrankjes, vitaminewater, vruchtensappen en gezoete ijsthee, wordt in verband gebracht met een verhoogd risico op tandbederf, diabetes type 2, gewichtstoename en obesitas bij zowel kinderen als volwassenen, hartziekten, beroertes en kanker.⁷
- **De gedifferentieerde suikerbelasting moet voor de belastingdienst eenvoudig te implementeren zijn.** In de contourenbrief wordt duidelijk benadrukt dat een scenario met zo min mogelijk vrijstellingen de voorkeur verdient, omdat dit het gemakkelijkst te implementeren is. Bovendien zou het niet langer verlenen van vrijstellingen ook het probleem oplossen dat vandaag de dag speelt, waarbij producenten van niet-alcoholische dranken de vrijstellingen gebruiken om de verbruiksbelasting te ontwijken.
- **De doelstellingen van de gedifferentieerde suikerbelasting moeten duidelijk zijn voor zowel consumenten als producenten.** Duidelijke beleidsdoelstellingen bevorderen de transparantie en faciliteren monitoring en evaluatie om het succes van beleid te bepalen.⁸ Scenario II biedt duidelijke gezondheidsdoelstellingen en is volledig in overeenstemming met het wetenschappelijke bewijsmateriaal over de belastingheffing op de gezondheidszorg. Om die reden heeft het, het sterkste potentieel om de doelstelling van het verminderen van de consumptie van suiker gezoete dranken te verwezenlijken, en om maatschappelijke normen te veranderen door een krachtige boodschap uit te zenden dat regelmatige consumptie van welke suiker gezoete drank dan ook geen deel uitmaakt van een gezond en voedzaam dieet. Bovendien kunnen lage(re) belastingtarieven de herformulering van producten (indien mogelijk) stimuleren, omdat er een financieel voordeel voor producenten kan zijn in vergelijking met een vast tarief.
- **Scenario I en II zorgen voor een gelijk en hiermee eerlijk speelveld tussen alle drankcategorieën.** Vergeleken met scenario III, IVa en IVb kunnen de belastingtarieven voor alcoholvrije dranken die weinig suiker bevatten aanzienlijk dalen, vergeleken met het huidige

⁵ [https://www.unicef.org/media/116681/file/Sugar-Sweetened%20Beverage%20\(SSB\)%20Taxation.pdf](https://www.unicef.org/media/116681/file/Sugar-Sweetened%20Beverage%20(SSB)%20Taxation.pdf)

⁶ <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/365285/9789240056299-eng.pdf?sequence=1>

⁷ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240056299>

⁸ [https://www.unicef.org/media/116681/file/Sugar-Sweetened%20Beverage%20\(SSB\)%20Taxation.pdf](https://www.unicef.org/media/116681/file/Sugar-Sweetened%20Beverage%20(SSB)%20Taxation.pdf)

vaste tarief wat op alcoholvrije dranken geheven wordt. Lage(re) belastingtarieven zouden producenten kunnen stimuleren om hun recepturen te herformuleren (indien mogelijk), omdat er een financieel voordeel voor producenten zou zijn in vergelijking met een vast tarief, maar ook in vergelijking met de hogere belastingschalen voorgesteld in scenario III, IVa en IVb.

Belangrijkste argumenten tegen scenario III, IVa en IVb

De hierboven genoemde principes spreken voor scenario I en II, maar spreken tegelijkertijd tegen scenario III, IVa en IVb. Zowel scenario III, IVa als IVb bevatten meer uitzonderingen, waarvan we weten dat dit de implementatie bemoeilijkt.

Bovendien kunnen de vrijgestelde dranken vanuit gezondheidsperspectief gemakkelijk in twijfel worden getrokken. Het uitsluiten van zuivel- en sojadranken met toegevoegde suikers, gaat bijvoorbeeld in tegen gedegen wetenschappelijk bewijs over gezondheidsbelasting. Het risico bestaat ook dat het algemene doel, namelijk het terugdringen van de consumptie van suiker gezoete dranken en het veranderen van maatschappelijke normen door een krachtige boodschap uit te zenden dat regelmatige consumptie van welke suiker gezoete dranken dan ook geen deel uitmaakt van een gezond en voedzaam dieet, gemist wordt.

Over het geheel genomen zou een suikerbelasting met zo'n onduidelijk gezondheidsdoel de verkeerde signalen afgeven en verwarring creëren bij zowel consumenten als producenten, waardoor de implementatie uiteindelijk moeilijk zou worden vanwege een gebrek aan acceptatie. Het risico op ongewenste gevolgen is eveneens groot. Als gezoete melkproducten worden vrijgesteld, bestaat het risico dat producenten dit als maas in de wet gebruiken en melk aan hun producten toevoegen in plaats van te herformuleren. Dit is precies wat er nu in Nederland al gebeurt.

Scenario III, IVa en IVb, waarbij melk- en sojadranken vrijgesteld worden, maar geen andere plantaardige alternatieven, zijn ook onaanvaardbaar vanuit het perspectief van een gelijk en eerlijk speelveld. Om de transitie naar een meer plantaardig voedingspatroon (Nationale eiwittransitie) te kunnen verwezenlijken, moet deze plaatsvinden zonder ongerechtvaardigde belastingbarrières en marktverstoring. Bovendien zouden deze opties niet in lijn zijn met de wens van de kiezers om plantaardige en dierlijke producten op gelijke basis te belasten en niet in lijn met de doelstellingen van veel voedselaanbieders, zoals supermarkten.⁹

Veel mensen zijn om medische redenen afhankelijk van plantaardige zuivelalternatieven.¹⁰ Lactose-intolerantie en koemelkeiwit allergie zijn veel voorkomende aandoeningen die respectievelijk een beperking van lactose en volledige uitsluiting van koemelkeiwitten vereisen. Het is niet ongebruikelijk om soja-allergie te zien bij mensen die allergisch zijn voor melk.¹¹ Melk en soja worden binnen de EU erkend als veel voorkomende allergenen, met strikte etiketteringsregels.¹² Het is belangrijk om een

⁹ In a [study](https://proveg.com/nl/wp-content/uploads/sites/6/2023/09/Eiwittransitie_-_wat-wil-Nederland-in-2024_.pdf) carried out by Kieskompas, the Dutch were asked the following: "The tax on plant-based alternatives should never be higher than on animal products"; 70% say they agree, 14% say they disagree, 10% hang in between; 6% have no opinion. https://proveg.com/nl/wp-content/uploads/sites/6/2023/09/Eiwittransitie_-_wat-wil-Nederland-in-2024_.pdf

¹⁰Paul AA, Kumar S, Kumar V, Sharma R. Melkanaloog: plantaardige alternatieven voor conventionele melk, productie, potentieel en gezondheidsproblemen. *Crit Rev Food Sci Nutr.* 2020;60(18):3005-3023.

¹¹Kattan et al. Melk- en soja-allergie. *Kindergeneeskunde Klin. N. Am.* **2011**, 58, 407–426.

¹²Verordening (EU) nr. 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32011R1169>. (Betreden maart 2023).

ruime keuze aan plantaardige dranken aan te bieden en te promoten, om discriminatie van consumenten die om medische redenen geen melk of soja kunnen consumeren, te voorkomen.

Het belasten van plantaardige alternatieven, maar het vrijstellen van zuivel- en sojadranken, heeft geen wetenschappelijk bewijs. De Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) heeft in een wetenschappelijk advies over de aanvaardbare bovengrens van de inname van suikers in de voeding,¹³ geconcludeerd dat plantaardige alternatieven voor melk, samen met melk en zuivelproducten basisvoedingsmiddelen vormen en vanuit gezondheidsperspectief buiten de reikwijdte van beperkingen vallen. Dit zien we ook in beleidsvorming in zowel het Verenigd Koninkrijk als Slowakije, waarbij er vrijstelling van suiker belasting op frisdranken gegeven wordt aan zowel melk als plantaardige alternatieven voor melk.¹⁴ ¹⁵Verrijkte plantaardige zuivelalternatieven vormen een belangrijke productgroep die helpt te voldoen aan de voedingsbehoeften, waaronder vitamines en mineralen.¹⁶

Hoogachtend,
Mede namens Siska Potte, Secretary General EAPF,

Ginger Barhorst
Global Sustainability Regulatory Affairs Manager
Oatly Nederland
Telefoon +46 70 840 35 80

¹³Turck et al. Aanvaardbare bovengrens voor de inname van voedingssuikers. EFSA-tijdschrift 2022;20(2):7074. <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2022.7074> (geraadpleegd in juni 2023).

<https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2018/41/contents/made>

¹⁴ Het Britse beleid om SSB's te belasten gaf vrijstelling voor zowel melk als plantaardige dranken, met duidelijke bepalingen over wat een plantaardige drank inhoudt.

<https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2018/41/regulation/8/made>

¹⁵ Het Slowaakse ministerie van Financiën heeft een wetsontwerp ter consultatie voorgelegd dat een belasting invoert op frisdranken die gezoet zijn met suiker of andere zoetstoffen. Zowel melk- als plantaardige dranken zijn vrijgesteld, omdat wordt voorgesteld dat dranken die specifieke categorieën voedsel vertegenwoordigen en die een gedeeltelijke of enige voedingsbron vormen en die nodig zijn om te voldoen aan de voedingsbehoeften of behoeften van bepaalde duidelijk geïdentificeerde bevolkingsgroepen, hiervan moeten worden vrijgesteld. belasting.

<https://globaltaxnews.eu.com/news/2024-0890-slovakia-proposes-new-tax-on-sweetened-soft-drinks>

¹⁶ Eustachio Colombo P, et al (2021). Designing Nutritionally Adequate and Climate-Friendly Diets for Omnivorous, Pescatarian, Vegetarian and Vegan Adolescents in Sweden Using Linear Optimization Nutrients. Jul 22;13(8):2507. <https://www.mdpi.com/2072-6643/13/8/2507> (Accessed October 2023).

Over Oatly

De missie van Oatly is om mensen te helpen beter te eten en gezonder te leven zonder daarbij roekeloos de hulpbronnen van de planeet te belasten. Onze waarden van duurzaamheid en voedingsgezondheid vormen de kern van het bereiken van die missie.

Wij zijn een op wetenschap gebaseerd bedrijf en we zijn er trots op producten te produceren die goed zijn voor zowel de menselijke gezondheid als het milieu. Tegenwoordig zijn ongezonde eetgewoonten wereldwijd een van de belangrijkste oorzaken van een slechte gezondheid, waarbij een lage inname van fruit, groenten, vezels en volkoren granen en een te hoge inname van verzadigd vet, zout en toegevoegde suikers de belangrijkste uitdagingen zijn.

Het merendeel van de producten van Oatly voldoet aan de voedingsbehoeften van het publiek en pakt de uitdagingen op het gebied van de volksgezondheid aan, omdat het een bron van vezels en onverzadigde vetten is. Bovendien zijn ze verrijkt met verschillende essentiële micronutriënten, zoals calcium, jodium en vitamine D en B12, en hebben ze een laag zoutgehalte.

Nederland is een belangrijke groeimarkt voor Oatly met een regionaal hoofdkantoor in Amsterdam en een Europese productielocatie in Vlissingen en heeft in totaal 77 medewerkers.